

Samenwerking Universitair Centrum voor
Verpleegkunde en Vroedkunde UGent

Wat is de impact van covid-19 in de GGZ?

Wat is de impact van corona, de lockdown en de diverse maatregelen op GGZ-patiënten, hun context en hun hulpverleners? Op initiatief van Kliniek Sint-Jozef en onder supervisie van prof. Sofie Verhaeghe van het Universitair Centrum voor Verpleegkunde en Vroedkunde UGent (UCVV) loopt hierover een kwantitatief en een kwalitatief onderzoek. Directeur patiëntenzorg Eddy Deproost, zelf ook verbonden aan het UCVV, geeft tekst en uitleg.

“De opmars van covid-19 en de plotse lockdown in het voorjaar 2020 plaats- te patiënten in de geestelijke gezondheidszorg voor een moeilijke beslissing: hun residentiële opname stopzetten en thuis de lockdown uitzitten, of in opname blijven zonder bezoek en zonder weekends thuis. Ook patiënten in dagopname moesten plots op een ander regime overschakelen. Bovendien duurde de lockdown een stuk langer dan oorspronkelijk gedacht. En zelfs toen versoepeling mogelijk werd, bleven er strikte regels gelden met social distancing als belangrijkste,” zegt Eddy Deproost.

“Natuurlijk werden de patiënten al die tijd zo goed mogelijk verder ondersteund en begeleid. Ook zij die ervoor kozen om tijdelijk hun behandeling on hold te zetten, werden verder opgevolgd via de telefoon en met beeldbellen. We waren ons van meet af aan be-

wust van de mogelijke gevolgen, ook al zijn die moeilijk te voorspellen. Dit was immers nooit eerder gezien. Hoe zouden de mensen die we in behandeling hadden, en hun familie en hun steunfiguren, deze periode ervaren? En welke impact had dit op zijn beurt op de hulpverleners?”

Documenteren

“Om deze onderzoeksvraag te documenteren namen we contact met prof. Sofie Verhaeghe van het Universitair Centrum voor Verpleegkunde en Vroedkunde UGent (UCVV), waaraan ik verbonden ben.

We hebben een samenwerking met het UCVV. Eerder werkte Kliniek Sint-Jozef mee aan onderzoek over zelfverwonding, comfortkamers, ervaringsdeskundigheid, de eigenheid van GGZ-verpleegkunde, de begeleiding van mensen met suicidale gedachten enzovoort. Onlangs nog doctoreerden Bart Debyser en Joeri Vandewalle aan het UCVV UGent. (Zie verderop in dit magazine, red.) Beiden zijn ook verbonden aan Kliniek Sint-Jozef.

Prof. Sofie Verhaeghe was meteen gewonnen voor het onderzoeksproject over de impact van corona op GGZ-patiënten, hun context en de hulpverleners. Ook het UZ Gent, AZ Sint-Jan Brugge, AZ Delta, PTC Rustenburg, OPZ Rekem en PZ Heilige Familie zegden hun medewerking toe. Het onderzoek gebeurt

door verpleegkundig-specialisten van deze voorzieningen, onder supervisie van prof. Verhaeghe in overleg met mezelf. Voor ons ziekenhuis zijn dat Thomas Raemdonck, Julie Vandekerckhove en Bart Debyser; Sabine Vandoorne neemt de interne coördinatie op zich.”

Kwantitatief en kwalitatief

“Het onderzoek omhelst een kwantitatief en een kwalitatief luik. Het kwantitatief onderzoek gebeurt met een vragenlijst die peilt naar aspecten als symptomen en problemen, zelfmanagement, veerkracht, hoop, alcoholgebruik, medicatiegebruik, telezorg en -behandeling, en de evolutie van de problematiek waarvoor men in behandeling is.

Het kwalitatief onderzoek vindt plaats op basis van interviews. Waar veel onderzoeken zich beperken tot tien à twintig interviews, hebben verpleegkundig-specialisten voor dit project intussen al tegen de honderd gestructureerde interviews afgenomen. Dat levert een schat aan informatie op over de subjectieve ervaring van mensen. Een diepteanalyse kan een rijk en genuanceerd beeld opleveren van de impact van corona op GGZ-patiënten, hun omgeving en hun hulpverleners. Voor de eerste resultaten is het wachten tot 2021,” besluit directeur patiëntenzorg Eddy Deproost.